

2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonės Nr. 05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 2 priedas

VALSTYBĖS PAGALBOS IR DE MINIMIS PAGALBOS BUVIMO AR NEBUVIMO PATIKROS LAPAS

_____ (data)

Projekto numeris	
Projekto pavadinimas	
Pagal projektą numatytos remti veiklos	
Projekto vykdytojas/Pareiškėjas	

1. Valstybės pagalbos požymių identifikavimas pagal projektą remtinose veiklose (vertinant valstybės pagalbos kriterijus vadovaujamosi Europos Komisijos pranešimu dėl valstybės pagalbos sąvokos ir teismų praktika (angl. *Commission Notice on the notion of State aid pursuant to Article 107(1) TFEU*, jei taikoma).

1.1.	Ar finansavimą tiesiogiai ar netiesiogiai numatoma teikti ūkio subjektams (-ui) ūkinei veiklai vykdyti?	☐ Taip	☐ Ne
-------------	--	-------------------------------	-----------------------------

Ūkio subjektai – įmonės, jų junginiai (asociacijos, susivienijimai, konsorciumai ir panašiai), įstaigos ar organizacijos, ar kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie vykdo ar gali vykdyti ūkinę veiklą Lietuvos Respublikoje arba kurių veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką ūkinei veiklai Lietuvos Respublikoje. Lietuvos Respublikoje viešojo administravimo subjektai laikomi ūkio subjektais, jeigu jie vykdo ūkinę veiklą.

Ūkinė veikla – visokia gamybinė, komercinė, finansinė ar profesinė veikla, susijusi su prekių (paslaugų) pirkimu ar pardavimu, išskyrus atvejus, kai fiziniai asmenys prekę (paslaugą) įsigyja asmeniniams ir namų ūkio poreikiams tenkinti.

Vertinimui, ar tam tikra veikla laikytina ūkine veikla, nedaro įtakos tai, ar šia veikla yra siekiama pelno. Pelno nesiekiantys subjektai laikomi ūkio subjektais, jei jie prekiauja prekėmis (paslaugomis). Ūkine veikla nėra laikoma veikla, kai valstybė veikia vykdydama valdžios įgaliojimus arba kai valstybės sektoriaus subjektai veikia kaip valdžios institucijos. Jeigu valstybės sektoriaus subjektas vykdo ūkinę veiklą, kuri gali būti atskirta nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, tai subjektas, vykdydamas tą veiklą, veikia kaip ūkio subjektas. O jeigu tos ūkinės veiklos negalima atskirti nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, visa to subjekto vykdoma veikla yra su tų valdžios įgaliojimų vykdymu susijusi veikla, todėl nepatenka į ūkio subjekto sąvokos taikymo sritį. Tokioms veikloms priskiriamų veiklų pavyzdžiai (šis sąrašas nėra baigtinis):

- kariuomenė arba policija;
- oro navigacijos sauga ir kontrolė;
- jūrų eismo kontrolė ir sauga;

- kovos su tarša priežiūra;
- laisvės atėmimo nuosprendžių organizavimas, finansavimas ir vykdymas;
- viešiesiems tikslams naudoti skirtų duomenų rinkimas remiantis teisės aktuose atitinkamiems ūkio subjektams nustatytu įpareigojimu atskleisti tokius duomenis.

Ūkine veikla gali būti nelaikoma dalis veiklų socialinės apsaugos, sveikatos priežiūros, švietimo ir mokslinių tyrimų sektoriuose, kaip apibūdinta Europos Komisijos pranešime dėl valstybės pagalbos sąvokos (angl. *Commission Notice on the notion of State aid pursuant to Article 107(1) TFEU*). Taip pat ūkine veikla nėra laikoma viešos infrastruktūros objektu, neskirtu ūkinei veiklai vykdyti, statyba. Ypatingas dėmesys turi būti atkreiptas teikiant pagalbą oro uostų infrastruktūrai finansuoti.

Pasirinkimo pagrindimas

1.2.	Ar finansavimas iš valstybės išteklių ūkio subjektams (-ui) suteiktų (suteikia) išskirtinę ekonominę naudą, kurios jie (jis) negautų rinkos sąlygomis?	☐ Taip	☐ Ne
-------------	---	-------------------------------	-----------------------------

Išskirtinė ekonominė nauda. Vertinama, ar finansavimas ūkio subjektui teikiamas palankesnėmis sąlygomis, nei jis galėtų gauti rinkoje. Pavyzdžiui, negražintina subsidija, lengvatinė paskola (su mažesnėmis nei rinkoje palūkanų normomis ar kitomis lengvatinėmis sąlygomis), suteikiama neapmokestinama garantija paskolai arba apmokestinama ne rinkos kaina. Išskirtinė nauda ūkio subjektui gali būti suteikta įvairiais būdais. Nėra skirtumo, kokiais būdais teikiama valstybės pagalba, – svarbus jos poveikis. Siekiant nustatyti, ar finansavimas yra valstybės pagalba, yra naudojamas privataus rinkos investuotojo principas. Jei įmonė negautų šių lėšų analogiškais sąlygomis privataus kapitalo rinkose, vadinasi, šių lėšų teikimas gali būti valstybės pagalba. Šiuo atveju būtina nustatyti, ar privatus investuotojas investuotų į šią įmonę tokiomis pat sąlygomis, vertindamas tik potencialią savo investicijų grąžą ir neatsižvelgdamas į regioninius ar socialinius veiksnius. Jei privatus investuotojas neinvestuotų į tokią įmonę, vadinasi, suteiktos lėšos gali būti valstybės pagalba.

Jei numatoma, kad finansavimas bus skiriamas ūkio subjekto sąnaudoms, atsiradusioms dėl viešųjų, arba visuotinės ekonominės svarbos, paslaugų įsipareigojimų (plačiau žiūrėti čia: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/overview/public_services_en.html) valstybei (savivaldybei), padengti, išskirtinės ekonominės naudos buvimas vertinamas pagal *Altmark* kriterijus. Ūkio subjektui nėra suteikiama išskirtinė ekonominė nauda, jeigu:

- veikla atitinka visuotinės ekonominės svarbos paslaugų požymius, jos užduotys ir įpareigojimai aiškiai apibrėžti;
- viešųjų paslaugos išlaidų kompensavimo kriterijai objektyvūs, skaidrūs ir nustatyti iš anksto;
- kompensacija neviršija grynujų paslaugos teikimo sąnaudų, įskaitant pagrįstą pelną (t. y. kompensuojama nepermokant); ir
- viešosios paslaugos įsigyjamoms ir kompensacija skiriama įgyvendinant viešojo pirkimo konkurso procedūrą arba, jei viešasis pirkimas nėra rengiamas, įmonės, kuriai patikėta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, išlaidos kompensuojamos pagal įprastos gerai valdomos įmonės patiriamas išlaidas.

Pasirinkimo pagrindimas

1.3.	Ar finansavimą numatoma teikti (teikiamas) tam tikroms pasirinktoms	☐ Taip	☐ Ne
-------------	--	-------------------------------	-----------------------------

	prekėms gaminti ar paslaugoms teikti, arba tam tikriems pasirinktiems ūkio subjektams (-ui), t. y. ar finansavimo priemonė yra selektyvaus pobūdžio?		
--	---	--	--

Pasirinktinis finansavimo priemonės taikymas (selektyvumas). Pasirinktinai taikomos finansavimo priemonės – tai priemonės, kurios yra skirtos atskiro regiono plėtrai (tame regione esantiems ūkio subjektams), atskiroms veiklos rūšims paremti (finansavimo (naudos) gavėjai – atskiro sektoriaus ūkio subjektai) arba tam tikriems tikslams įgyvendinti (finansavimo gavėjai gali būti mažos ar vidutinės įmonės, naujos įmonės, tam tikrus projektus įgyvendinantys ūkio subjektai ir panašiai). Šis kriterijus tenkinamas, kai, vertinant paraiškas finansuoti projektus, tam tikrų ūkio subjektų paraiškos įvertinamos geriau ir dėl to gauna finansavimą (skirtingai nuo blogiau įvertintų), o institucijos, sprendamos dėl finansavimo skyrimo, naudojasi turima diskrecijos teise.

Pasirinkimo pagrindimas

1.4.	Ar finansavimas gali iškraipyti konkurenciją ir veikti prekybą tarp Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybių narių?	☐ Taip	☐ Ne
-------------	--	-------------------------------	-----------------------------

Poveikis konkurencijai ir prekybai tarp ES valstybių narių. Siekiant įvertinti, ar suteiktas finansavimas daro poveikį konkurencijai ir prekybai tarp ES valstybių narių, būtina nustatyti finansavimo gavėjo teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių rinką, žinoti, ar tokioje rinkoje ES vyksta prekyba tarp ES valstybių narių. Pats faktas, kad ūkio subjekto konkurencinė padėtis, palyginti su kitais konkuruojančiais ūkio subjektais, pagerėja jam gavus ekonominės naudos, kurios jis nebūtų gavęs įprastomis verslo sąlygomis, rodo, kad konkurencija gali būti iškreipta. Jei finansavimas yra teikiamas vietinio pobūdžio veiklai paremti (pavyzdžiui, kirpyklai, kurios klientai yra tik miestelio gyventojai), šis finansavimas paprastai neveikia prekybos tarp ES valstybių narių. Tačiau būtina žinoti, kad finansavimas ūkio subjektui gali veikti prekybą tarp ES valstybių narių ir tais atvejais, kai konkretus ūkio subjektas neeksportuoja savo teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių. Gali pakakti fakto, kad nagrinėjamos paslaugomis ar prekėmis apskritai prekiaujama su ES valstybėmis narėmis.

Pasirinkimo pagrindimas

2. Išvados dėl valstybės pagalbos (ne)buvimo.

Projektui nebus (nėra) teikiama valstybės pagalba (žymima, jei į nors vieną šio patikros lapo 1 punkto klausimą atsakyta neigiamai).

Pagal projektą remtinios veiklos nebus laikomos valstybės pagalba, tačiau ja gali tapti (žymima, jei į nors vieną šio patikros lapo 1 punkto klausimą atsakyta neigiamai, tačiau pastabose nurodyta, kad tam tikrus aspektus reikia nuolat stebėti dėl rizikos finansavimui tapti valstybės pagalba). Pagrindžiant pasirinkimą nurodomi tolesni veiksmai ir priemonės.

Projektui bus (yra) teikiama valstybės pagalba (žymima, jei į visus šio patikros lapo 1 punkto klausimus atsakyta teigiamai).

Pasirinkimo pagrindimas

_____
(vertintojo pareigos, vardas, pavardė)

_____
(parašas)

Patikros peržiūra:

Vertintojo išvadai pritarti

Vertintojo išvadai nepritarti

Pastabos:

_____

_____
(tikrintojo pareigos, vardas, pavardė)

_____
(parašas)

_____
(data)

_____